

Analysis of Inhibiting Factors in the Sustainable Participation of Sports Philanthropists in Isfahan Province with Emphasis on Women's Sport

Mehdi Salimi*

Associated Professor in Sport Management,
Department of Sport Management, Faculty of
Sports Sciences, University of Isfahan, Isfahan,
Iran. m.salimi@spr.ui.ac.ir

Amir Hossein Labbaf

Ph.D. in Sport Management, Department of Sport
Management, Faculty of Sports Sciences,
University of Isfahan, Isfahan, Iran.
amirhosseinlabbaf@spr.ui.ac.ir

Abstract

The present study aimed to identify and analyze the inhibiting factors affecting the sustainable participation of sports philanthropists, with a particular emphasis on women's sport. This research is applied in terms of purpose and descriptive-survey in nature. The statistical population consisted of philanthropists, faculty members in the fields of sport management, sociology and Islamic studies, as well as managers of endowment and charitable institutions. Data were collected using a researcher-developed questionnaire, the validity of which was confirmed through confirmatory factor analysis, and its reliability was verified using Cronbach's alpha (0.857). For data analysis, SPSS and AMOS software were used. The one-sample t-test was employed to compare the mean of respondents' opinions with the average value, and the Friedman test was utilized to prioritize the inhibiting factors. The results revealed five main factors as barriers to philanthropists' participation, ranked in order of importance as follows: awareness-raising, information dissemination, and knowledge exchange flows; management and planning for the development of women's sport; cultural and religious beliefs, values, and attitudes; laws, regulations, and legal frameworks governing the sport sector; and financial conditions, costs, and economic constraints. Among these, informational factors played the most significant inhibiting role. The

* Corresponding Author: m.salimi@spr.ui.ac.ir

How to Cite: xxxxxxxx

novelty of the present study lies in its focus on women's sport as an overlooked area. Going beyond economic barriers, it identifies, through quantitative prioritization, the role of non-financial factors—particularly awareness-raising, information dissemination, and knowledge exchange flows—as the most significant obstacle to the sustainable participation of philanthropists in women's sport. Based on the findings, key recommendations include: establishing a transparent national system for introducing projects; designing media campaigns to modify cultural attitudes; formulating special legal and tax incentives for philanthropists; and training sport managers.

Introduction

Sports philanthropy plays a pivotal role in complementing limited public budgets for sports development, particularly in specialized domains such as women's sports. The sustainable participation of philanthropists in this arena is crucial for developing infrastructure, supporting athletes, and promoting equal opportunities. However, attracting and retaining these contributors is not an automatic process and faces multifaceted challenges. This study aims to identify, analyze, and prioritize the inhibiting factors affecting the sustainable participation of sports philanthropists, with a specific focus on women's sport in Iran. Understanding these barriers—spanning informational, managerial, cultural, legal, and economic dimensions—is essential for formulating effective strategies to foster long-term, impactful partnerships between philanthropic entities and women's sports development.

Methods and Material

This research is applied in purpose and descriptive-survey in nature. The study employed a mixed-method approach. Initially, potential inhibiting factors were identified through an extensive literature review in the fields of sports management, sociology, Islamic studies, and philanthropy. Subsequently, a Delphi technique was utilized to refine and reach consensus on these factors. The Delphi panel consisted of 12 experts, including faculty members in sports management, sociology, and Islamic studies. Through three iterative rounds, the panel finalized 24 items categorized into five main inhibitory factors. The statistical population for the quantitative phase comprised active philanthropists, faculty members in sports management, sociology, and Islamic studies,

as well as managers and experts from Endowment and Sports administrations. A total of 350 questionnaires were distributed, of which 298 were returned. After excluding 6 incomplete questionnaires, 292 valid questionnaires (response rate: 85.5%) were analyzed. Data collection was performed using a researcher-developed questionnaire based on the finalized factors. Its validity was confirmed through Confirmatory Factor Analysis (CFA) using AMOS software, and reliability was established via Cronbach's alpha, with an overall coefficient of 0.857 and coefficients for individual factors ranging from 0.811 to 0.932. Data analysis was conducted using SPSS and AMOS software. The one-sample t-test was used to compare mean scores against the average value, and the Friedman test was employed to prioritize the identified inhibiting factors.

Results and Discussion

The Confirmatory Factor Analysis confirmed the five-factor structure of the barriers. The model fit indices ($X^2/DF=1.924$, $CFI=0.944$, $TLI=0.932$, $RMSEA=0.066$) indicated an acceptable fit between the model and the collected data. The results identified and prioritized five main inhibiting factors, in order of importance from most to least significant: Awareness-raising, Information Dissemination, and Knowledge Exchange Flows; Management and Planning for the Development of Women's Sport; Cultural and Religious Beliefs, Values, and Attitudes; Laws, Regulations, and Legal Frameworks Governing the Sport Sector; and Financial Conditions, Costs, and Economic Constraints. The findings suggest that weaknesses in information systems and managerial coordination create a more substantial obstacle to attracting and sustaining philanthropists' engagement in women's sports than even financial and legal barriers. An inefficient informational flow prevents philanthropists from fully understanding the capacities and social impacts of their contributions. Managerial instability and lack of strategic planning hinder the formation of long-term, trust-based partnerships.

Conclusion

This study reveals that the sustainable participation of sports philanthropists in women's sports is impeded by a complex, interrelated set of barriers, with informational and managerial factors being the most

influential. To foster a more conducive environment, it is imperative to address these primary bottlenecks. Enhancing communication transparency through a national system for showcasing women's sports projects, launching sustained media campaigns to reshape cultural attitudes and highlight successful models, designing tiered tax incentives for philanthropists, and forming a special task force for sports philanthropists are fundamental steps. Concurrently, designing supportive legal frameworks with financial incentives and tackling economic constraints through innovative funding models are necessary to translate philanthropic intention into sustained action. Future research should investigate the role of digital technologies and social media in boosting awareness and trust, empirically assess the impact of new incentive policies like tax exemptions, and employ interdisciplinary approaches to deepen the analysis of the cultural and communicative dimensions of engaging philanthropists.

Acknowledgments

The authors sincerely thank all participants in this study, including the philanthropists, faculty members, managers, and experts who generously shared their time and insights. Special gratitude is extended to the panel of Delphi experts for their invaluable contributions in refining the research instrument.

Keywords: Awareness-raising, Social Motivation, Sports Philanthropists, Sustainable Development, Women's Sport.

JEL Classification: L83, Z13, M14

ORCID

Mehdi Salimi

<http://orcid.org/0000-0003-4566-6490>

Amir Hossein Labbaf

<http://orcid.org/0000-0002-8353-7932>

تحلیل عوامل بازدارنده مشارکت پایدار خیرین ورزشکار در استان اصفهان با تأکید بر ورزش بانوان

دانشیار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

* ID مهدی سلیمی

دکتری مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

ID امیرحسین لباف

چکیده

پژوهش حاضر با هدف شناسایی و تحلیل عوامل بازدارنده در مشارکت پایدار خیرین ورزشکار با تأکید بر ورزش بانوان انجام شد. این پژوهش از نظر هدف کاربردی و از لحاظ ماهیت توصیفی-پیمایشی است. جامعه آماری شامل خیرین، اعضای هیئت علمی حوزه‌های مدیریت ورزشی، جامعه‌شناسی و علوم اسلامی، و مدیران نهادهای اوقاف بود. داده‌ها با استفاده از پرسشنامه محقق‌ساخته که روایی آن از طریق تحلیل عاملی تأییدی و پایایی آن با آلفای کرونباخ (۰/۸۵۷) تأیید شد، گردآوری گردید. برای تحلیل داده‌ها از نرم‌افزارهای SPSS و AMOS استفاده شد. برای مقایسه میانگین نظرات پاسخ‌دهندگان با مقدار متوسط از آزمون تی تک‌نمونه‌ای و برای اولویت‌بندی عوامل بازدارنده از آزمون فریدمن بهره‌گیری شد. نتایج نشان داد پنج عامل اصلی به‌عنوان موانع مشارکت خیرین شناسایی شدند که به ترتیب اهمیت عبارت‌اند از: آگاهی‌رسانی، اطلاع‌رسانی و جریان تبادل دانش؛ مدیریت و برنامه‌ریزی توسعه ورزش بانوان؛ باورها، ارزش‌ها و نگرش‌های فرهنگی و مذهبی؛ قوانین، مقررات و چارچوب‌های حقوقی حاکم بر حوزه ورزش؛ و شرایط مالی، هزینه‌ها و محدودیت‌های اقتصادی. عامل اطلاعاتی بیشترین نقش بازدارنده را داشت. نوآوری پژوهش حاضر در آن است که ضمن تمرکز بر ورزش بانوان به عنوان حوزه‌ای مغفول‌مانده، فراتر از موانع اقتصادی، نقش عوامل غیرمالی به‌ویژه آگاهی‌رسانی، اطلاع‌رسانی و جریان تبادل دانش را به عنوان مهم‌ترین مانع مشارکت پایدار خیرین با اولویت‌بندی کمی شناسایی می‌کند. بر اساس یافته‌ها، راهکارهای کلیدی عبارت‌اند از: ایجاد سامانه ملی شفاف برای معرفی پروژه‌ها؛ طراحی کمپین‌های رسانه‌ای جهت اصلاح نگرش‌های فرهنگی؛ تدوین مشوق‌های قانونی و مالیاتی ویژه خیرین؛ و آموزش مدیران ورزشی.

کلیدواژه‌ها: انگیزش اجتماعی، آگاهی‌رسانی، توسعه پایدار، خیرین ورزشکار، ورزش بانوان

* نویسنده مسئول: m.salimi@spr.ui.ac.ir

مقدمه

ورزش به عنوان یکی از مؤثرترین ابزارهای توسعه اجتماعی، فرهنگی و سلامت فردی، نقش مهمی در ارتقای کیفیت زندگی زنان و دختران ایفا می کند (القمدی^۱ و همکاران، ۲۰۲۲). مشارکت فعال بانوان در فعالیت های ورزشی نه تنها به ارتقای سلامت جسمی و روانی آنان منجر می شود، بلکه بستری برای افزایش اعتماد به نفس، خودباوری و حضور اجتماعی آنان فراهم می سازد (سلیمی و همکاران، ۱۴۰۱). در این میان، گسترش ورزش بانوان نیازمند زیرساخت های مالی، تجهیزاتی و مدیریتی کافی است تا امکان مشارکت گسترده تر و پایدارتر فراهم شود (داونارد و مونیز^۲، ۲۰۲۵).

در سال های اخیر، توجه به تأمین منابع مالی غیر دولتی در حوزه ورزش، به ویژه از طریق خیرین ورزشی، اهمیت روزافزونی یافته است. خیرین ورزشی به عنوان افرادی که با انگیزه های انسانی، فرهنگی یا اجتماعی در تأمین منابع مالی و تجهیزاتی ورزش نقش آفرینی می کنند، می توانند مکملی پایدار برای بودجه های محدود دولتی باشند (اوه^۳ و همکاران، ۲۰۲۳). با وجود این اهمیت، جذب و حفظ مشارکت خیرین ورزشی در حوزه ورزش بانوان فرآیندی پیچیده و نیازمند بررسی موانع پیش روست. این امر نیازمند درک عمیق از ویژگی های این حوزه، شناخت نیازهای واقعی زنان ورزشکار و فراهم سازی بسترهای مناسب برای جلب اعتماد و تداوم همکاری است (کردلو و همکاران، ۱۴۰۳). در بسیاری از موارد، عوامل مختلف اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی می توانند بر تصمیم خیرین در ورود یا تداوم مشارکت در این عرصه تأثیرگذار باشند (راسخ و همکاران، ۱۴۰۳).

ورزش بانوان، به دلیل ساختار خاص اجتماعی و فرهنگی آن، با شرایطی متفاوت از ورزش مردان مواجه است. این تفاوت ها در برخی موارد موجب می شود که فرآیند جذب حمایت های مردمی و خیرخواهانه در این حوزه با دشواری هایی روبه رو گردد (حیدری و همکاران، ۱۴۰۴). از سوی دیگر، گسترش نگرش های مثبت نسبت به حضور زنان در عرصه های ورزشی می تواند انگیزه های خیرین را تقویت کند، اما این امر نیازمند شناخت دقیق از زمینه های تسهیل کننده مشارکت آنان است (سلیمی و همکاران، ۱۴۰۱).

-
1. Alghamdi
 2. Downward & Muniz
 3. Oh

در این میان، نهادهای ورزشی و مدیران حوزه ورزش نقش کلیدی در ایجاد بستر مناسب برای تعامل با خیرین ایفا می‌کنند. این نهادها در صورت برخورداری از برنامه‌ریزی شفاف، پاسخ‌گویی و تعامل سازنده، می‌توانند اعتماد خیرین را جلب و زمینه تداوم همکاری آنان را فراهم کنند (مصلحی و لباف، ۱۴۰۳).

خیرین زمانی در یک حوزه باقی می‌مانند که احساس کنند فعالیت‌شان به بهبود ملموس وضعیت آن حوزه منجر می‌شود (حسینی، ۱۴۰۳). بنابراین، مدیریت پایدار این احساس تعلق و رضایت، بخش مهمی از فرآیند حفظ خیرین است (کردلو و همکاران، ۱۴۰۴).

از سوی دیگر، در جامعه امروز که روابط اجتماعی و ساختارهای حمایتی دستخوش تغییرات گسترده شده‌اند، روش‌های سنتی جذب خیرین ممکن است پاسخگوی نیازهای نوین نباشد (سلیمی و همکاران، ۱۴۰۴). ورود فناوری، رسانه و شبکه‌های اجتماعی فرصت‌هایی تازه برای معرفی طرح‌ها و پروژه‌های ورزشی بانوان فراهم کرده است؛ اما بهره‌گیری از این ابزارها مستلزم برنامه‌ریزی و شناخت دقیق از نحوه تعامل پایدار با خیرین بالقوه است (حیدری و همکاران، ۱۴۰۴). در همین راستا، توجه به عوامل فرهنگی، اجتماعی و مدیریتی در سیاست‌گذاری‌های ورزشی بانوان اهمیت ویژه‌ای دارد (پوسبرق و جت^۱، ۲۰۲۴).

مشارکت خیرین در توسعه ورزش، از منظر نظری، در پیوند مستقیم با مفاهیمی چون سرمایه اجتماعی، رفتار نوع‌دوستانه و اعتماد نهادی قرار دارد. بر اساس دیدگاه بوردیو^۲ (۱۹۸۶)، سرمایه اجتماعی به عنوان مجموعه‌ای از روابط و شبکه‌های اعتماد و همکاری تعریف می‌شود که می‌تواند به صورت منابع مالی و غیرمالی در اختیار گروه‌های اجتماعی قرار گیرد (گمر^۳، ۲۰۲۴). در این چارچوب، خیرین ورزشکاران از طریق شبکه‌های اجتماعی خود به تقویت سرمایه اجتماعی در جامعه ورزشی بانوان کمک می‌کنند و ساختارهای نهادی شفاف و قابل اعتماد نیز انگیزه مشارکت آنان را افزایش می‌دهند. از این منظر، شناسایی موانع مشارکت خیرین در گرو شناخت عواملی است که شبکه‌های اعتماد و همکاری را تضعیف می‌کنند.

از سوی دیگر، نظریه رفتار برنامه‌ریزی‌شده آجزن^۴ (۱۹۹۱) چارچوب مناسبی برای تبیین رفتار خیرین در تصمیم‌گیری‌های اجتماعی فراهم می‌کند. مطابق این نظریه، سه مؤلفه نگرش نسبت به رفتار، هنجارهای ذهنی و کنترل ادراک‌شده نقش تعیین‌کننده‌ای در نیت رفتاری

1. Posbergh & Jette

2. Bourdieu

3. Gemar

4. Ajzen

افراد دارند (بابکر^۱، ۲۰۲۴). هنگامی که خیرین نگرش مثبتی نسبت به ورزش بانوان داشته باشند، در محیطی فرهنگی و دینی پذیرنده فعالیت کنند و بستر نهادی لازم را احساس نمایند، احتمال مشارکت آنان افزایش می‌یابد. بر این اساس، تصمیم خیرین تابعی از نگرش، هنجارهای ذهنی و کنترل ادراک شده از توانایی اثرگذاری است؛ از این رو پژوهش حاضر به دنبال شناسایی عواملی است که هر یک از این سه مؤلفه را تحت تأثیر قرار می‌دهند.

در سطح کلان‌تر، نظریه کنش اجتماعی وبر^۲ نیز می‌تواند چارچوبی برای تحلیل انگیزه‌های خیرین ارائه دهد. وبر رفتار انسان را متأثر از ارزش‌ها، باورها و انگیزه‌های معنوی می‌داند که گاه فراتر از منافع اقتصادی است (جیا^۳، ۲۰۲۵). بسیاری از خیرین ورزشکار با انگیزه‌های ارزشی و معنوی (نه صرفاً اقتصادی) وارد می‌شوند و مشارکت در توسعه ورزش بانوان را کنشی ارزش‌مدار تلقی می‌کنند. از این رو، ضعف در بازنمایی فرهنگی ارزش این رفتارها می‌تواند از انگیزه‌های درونی آنان بکاهد و پژوهش حاضر نیز به دنبال شناسایی همین موانع فرهنگی-اعتقادی به عنوان یکی از عوامل بازدارنده است.

افزون بر این، از منظر نظریه حکمرانی مشارکتی (امرسون^۴ و همکاران، ۲۰۱۲؛ آنسل و گاش^۵، ۲۰۰۸)، توسعه پایدار در بخش ورزش زمانی محقق می‌شود که میان دولت، بخش خصوصی و جامعه مدنی (از جمله خیرین) نوعی هم‌افزایی و هم‌تصمیمی وجود داشته باشد (نگوین^۶ و همکاران، ۲۰۲۴). در این چارچوب، خیرین شرکای راهبردی در مدیریت و توسعه ورزش هستند؛ اما ضعف در ارتباطات بین‌سازمانی، نبود شفافیت مدیریتی و عدم پاسخ‌گویی نهادهای ورزشی، این الگوی همکاری را مختل کرده و مانع تداوم مشارکت آنان می‌شود.

در نهایت، مبانی نظری پژوهش حاضر بر این فرض استوار است که مشارکت خیرین ورزشکار پدیده‌ای چندبعدی و وابسته به تعامل میان عوامل فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و نهادی است. درک صحیح از این روابط میان‌عاملی، می‌تواند مسیر طراحی سیاست‌های اثربخش برای جذب و نگهداشت خیرین در ورزش بانوان را هموار سازد.

-
1. Boubker
 2. weber
 3. Jia
 4. Emerson
 5. Ansell & Gash
 6. Nguyen

برای تبیین بهتر موضوع و جایگاه پژوهش حاضر، در ادامه به مرور نتایج برخی مطالعات مرتبط در این زمینه پرداخته می‌شود. کردلو و همکاران (۱۴۰۴) نشان دادند که عوامل سازمانی، مدیریتی، قانونی، فرهنگی و اقتصادی در مسیر مشارکت خیرین نقش بازدارنده دارند و بهره‌گیری پایدار از این ظرفیت نیازمند مدیریت کارآمد، برنامه‌ریزی دقیق و سیاست‌گذاری هماهنگ است. راسخ و همکاران (۱۴۰۳) دریافتند که فرآیند جذب و نگهداشت خیرین در ورزش بانوان تحت تأثیر بسترهای محیطی و ساختارهای مدیریتی قرار دارد و پایداری حمایت‌ها نیازمند راهبردهای مشارکتی و همکاری بین‌سازمانی است. پورسلطانی زرنندی و سعیدی (۱۴۰۳) به این نتیجه رسیدند که شناخت دقیق انگیزه‌ها، شرایط زمینه‌ای و موانع احتمالی خیرین می‌تواند به طراحی راهبردهای پایدار برای جذب و نگهداشت آنان کمک کند و بر اهمیت تحلیل نظام‌مند ظرفیت‌های موجود در میان خیرین تأکید داشتند. جنسن و اسمیت^۱ (۲۰۲۴) نشان دادند که شرکت‌های اسپانسر تمایل مشابهی برای حمایت از رویدادهای ورزشی زنان و مردان دارند و سرمایه‌گذاری در ورزش بانوان می‌تواند بازگشت سرمایه‌ای برابر یا حتی بالاتر از ورزش مردان داشته باشد. فیستر^۲ (۲۰۲۴) بیان کرد که توجه به حکمرانی اخلاقی، تنوع فرهنگی و رویکردهای پایدار در مدیریت ورزش می‌تواند اعتماد عمومی را افزایش داده و مشارکت‌های اجتماعی و مالی خیرین را تقویت کند. آنتونوویچ^۳ و همکاران (۲۰۲۴) نشان دادند که استفاده از رسانه‌های دیجیتال برای ترویج عدالت جنسیتی و ارزش‌های اجتماعی می‌تواند آگاهی عمومی را افزایش داده و به جذب حمایت‌های مالی و خیریه در ورزش زنان کمک کند.

بررسی پیشینه نشان می‌دهد که با وجود مطالعات متعدد، سه شکاف علمی وجود دارد: اول، ورزش بانوان به دلیل ساختار فرهنگی و اجتماعی خاص خود کمتر مورد توجه قرار گرفته است. دوم، تحقیقات عمدتاً بر موانع اقتصادی متمرکز بوده و نقش عوامل غیرمالی نظیر نظام اطلاع‌رسانی، تبادل دانش و موانع فرهنگی-اعتقادی به‌صورت نظام‌مند بررسی نشده است. سوم، اولویت‌بندی دقیقی از اهمیت نسبی عوامل بازدارنده ارائه نشده است.

بر این اساس، مسئله اصلی پژوهش آن است که با وجود اهمیت خیرین ورزشکار در تأمین منابع مالی و توسعه زیرساخت‌های ورزش بانوان، عوامل بازدارنده مشارکت پایدار آنان در

1. Jensen & Smith

2. Pfister

3. Antunovic

استان اصفهان به‌درستی شناسایی و اولویت‌بندی نشده و مشخص نیست کدام یک از موانع بیشترین تأثیر را دارند. این پژوهش درصدد است با رویکردی کمی، این موانع را شناسایی، اولویت‌بندی و راهکارهای عملی ارائه نماید. نتایج آن می‌تواند ضمن پر کردن خلأ دانشی، راهنمایی کاربردی برای مدیران ورزشی، سیاست‌گذاران و فعالان اجتماعی فراهم آورد تا مسیر توسعه پایدار ورزش بانوان و ارتقای فرهنگ خیرخواهی ورزشی را هموارتر سازد.

روش

پژوهش حاضر به لحاظ هدف کاربردی، به لحاظ نوع توصیفی پیمایشی، و به لحاظ جمع آوری داده‌ها از انواع تحقیقات میدانی به شمار می‌رود. این پژوهش در استان اصفهان و در بازه زمانی شهریور تا آذر سال ۱۴۰۴ انجام شده است. تکنیک دلفی با مشارکت افرادی انجام می‌پذیرد که در موضوع پژوهش دارای دانش و تخصص باشند. این افراد با عنوان پنل دلفی شناخته می‌شوند. گزینش اعضای واجد شرایط برای پنل دلفی از مهم‌ترین مراحل انجام این روش محسوب می‌گردد، زیرا اعتبار نتایج کار بستگی به شایستگی و دانش این افراد دارد (جرم، ۲۰۲۵). لذا در پژوهش حاضر، با توجه به این‌که مطالعه در حوزه عوامل بازدارنده در مشارکت پایدار خیرین ورزشیار با تأکید بر ورزش بانوان بود، اعضای پنل دلفی مرتبط با حوزه مورد نظر انتخاب گردیدند. بدین صورت که از نظرات ۱۲ تن از اساتید هیات علمی مدیریت ورزشی (با سابقه اجرایی و مدیریتی در سطوح کلان حوزه ورزش به‌ویژه بانوان بودند)، جامعه‌شناسی و علوم اسلامی استفاده گردید. جامعه آماری پژوهش برای پاسخگویی به سوالات پرسشنامه‌ها شامل کلیه خیرین و واقفان بالفعل، اعضای هیئت علمی گرایش مدیریت ورزشی (که برخی از آن‌ها دارای سابقه اجرایی و مدیریتی در سطوح کلان حوزه ورزش از جمله مدیر کل پیشین ورزش و جوانان، مشاور مدیر کل ورزش و جوانان و اعضای هیأت مدیره باشگاه‌های لیگ برتر بودند)، جامعه‌شناسی و علوم اسلامی، و نیز مدیران و کارشناسان فعلی اداره‌های ورزش و جوانان (به ویژه حوزه ورزش بانوان) و حج و اوقاف می‌باشند. با توجه به نبود اطلاعات دقیق از تعداد کل افراد در جامعه ذکر شده بر اساس جدول کرجسی و مورگان به تعیین حجم نمونه پرداخته شد، که در این جدول برای جامعه نامعلوم، نمونه معرفی شده ۳۸۴ نفر می‌باشد. نمونه‌گیری به شیوه در دسترس برای اساتید و مدیران و گلوله‌برفی برای خیرین انجام پذیرفت. پرسشنامه‌های

پژوهش به صورت حضوری و الکترونیکی (از طریق لینک در شبکه‌های اجتماعی و پیام‌رسان‌ها) توزیع گردید. در مجموع ۳۵۰ پرسشنامه توزیع شد که از این تعداد، ۲۹۸ پرسشنامه عودت داده شد. پس از حذف پرسشنامه‌های ناقص و مخدوش (۶ پرسشنامه)، در نهایت ۲۹۲ پرسشنامه مورد تحلیل نهایی قرار گرفت که نشان‌دهنده نرخ بازگشت ۸۵/۵ درصدی است. شایان ذکر است که حجم نمونه نهایی پژوهش ۲۹۲ نفر بوده است (جدول ۲) که شاخص کایزر-مایر-اولکین^۱ (۰/۹۰۰) کفایت آن را برای تحلیل‌های آماری تأیید کرده است (جدول ۶).

ابزار گردآوری داده‌ها در این پژوهش، پرسشنامه محقق‌ساخته بود که در سه مرحله تدوین گردید. مرحله اول: بر اساس مطالعات کتابخانه‌ای و بررسی منابع علمی معتبر (شامل مقالات، کتاب‌ها و پایگاه‌های اینترنتی)، عوامل بازدارنده مشارکت خیرین ورزشکار شناسایی و پرسشنامه مقدماتی با ۶ مانع و ۳۱ گویه تدوین شد. در این مرحله، چارچوب اولیه گویه‌ها بر اساس پژوهش‌های حیدری و همکاران (۱۴۰۴)، کردلو و همکاران (۱۴۰۳)، پورسلطانی زرنندی و سعیدی (۱۴۰۳) و راسخ و همکاران (۱۴۰۳) در حوزه‌ی موانع مشارکت خیرین و حمایت‌کنندگان مالی در ورزش، به‌ویژه ورزش بانوان، شکل گرفت. پیش از اجرای اصلی، پرسشنامه در مرحله‌ی پیش‌آزمون (پایلوت) بر روی ۳۰ نفر از اعضای جامعه آماری (خارج از نمونه‌ی اصلی) توزیع گردید تا روایی صوری و درک‌پذیری گویه‌ها بررسی شود. بر اساس بازخوردهای دریافتی، اصلاحات جزئی در نگارش برخی گویه‌ها اعمال و پرسشنامه نهایی با طیف پنج‌گزینه‌ای لیکرت (از خیلی کم = ۱ تا خیلی زیاد = ۵) تدوین گردید. مرحله دوم (روش دلفی): برای حصول اجماع نظری، پرسشنامه مقدماتی در اختیار پنل دلفی متشکل از ۱۲ تن از اساتید هیأت علمی مدیریت ورزشی (با سابقه اجرایی و مدیریتی در سطوح کلان حوزه ورزش به‌ویژه بانوان)، جامعه‌شناسی و علوم اسلامی قرار گرفت. روش دلفی در ۳ دور انجام شد و معیار اجماع، توافق ۷۰ درصد یا بیشتر اعضای پنل بر روی هر گویه در نظر گرفته شد. نرخ پاسخ‌دهی در هر سه دور ۱۰۰ درصد بود. پس از هر دور، گویه‌هایی که کمتر از ۷۰ درصد توافق را کسب می‌کردند، حذف یا اصلاح شدند. در دور اول ۵ گویه حذف و ۳ گویه اصلاح شد، در دور دوم ۲ گویه حذف و ۴ گویه اصلاح گردید، و در دور سوم تمامی ۲۴ گویه باقیمانده تأیید نهایی شدند. در پایان فرآیند دلفی، از ۳۱ گویه اولیه، ۲۴ گویه در قالب ۵ مانع تأیید شد و روایی صوری و محتوایی پرسشنامه نیز در همین فرآیند تأیید گردید.

1. KMO

مرحله سوم (تحلیل عاملی تأییدی): برای بررسی روایی سازه، پرسشنامه نهایی با استفاده از نرم‌افزار آموس^۱ و به روش تحلیل عاملی تأییدی^۲ مورد ارزیابی قرار گرفت که نتایج آن در بخش یافته‌ها گزارش شده است.

برای تعیین پایایی پرسشنامه از ضریب آلفای کرونباخ استفاده گردید؛ که ضرایب به دست آمده برای هر یک از مانع‌ها و همچنین ضریب آلفای کرونباخ کلی پرسشنامه بیانگر پایایی مطلوب پرسشنامه می‌باشد.

ضرایب پایایی به دست آمده برای کل پرسشنامه و همچنین هر یک از موانع در جدول ۱ قابل مشاهده می‌باشد.

جدول ۱. ضرایب پایایی پیرامون موانع جذب و حفظ خیرین ورزشکار

پایایی کل	آلفای کرونباخ هر مانع	مانع
۰/۸۵۷	۰/۸۸۱	مدیریت و برنامه‌ریزی
		توسعه ورزش بانوان
	۰/۸۲۰	باورها، ارزش‌ها و نگرش‌های فرهنگی و مذهبی
	۰/۹۳۲	آگاهی‌رسانی، اطلاع‌رسانی و جریان تبادل دانش
	۰/۸۳۵	قوانین، مقررات و چارچوب‌های حقوقی
		حاکم بر حوزه ورزش
	۰/۸۱۱	شرایط مالی، هزینه‌ها و محدودیت‌های اقتصادی

به منظور تعیین نرمال بودن توزیع داده‌ها، از آزمون کولموگروف-اسمیرنوف^۳ استفاده شد که نتایج آن ($p < ۰/۰۰۱$) حاکی از عدم نرمال بودن داده‌ها بود؛ از این رو برای اولویت‌بندی موانع از آزمون ناپارامتریک فریدمن بهره‌گیری گردید. آزمون فریدمن

1. AMOS

2. Confirmatory Factor Analysis

3. Kolmogorov-Smirnov

برای طرح‌های درون گروهی مناسب است و پژوهشگران عموماً از این آزمون جهت رتبه‌بندی یا اولویت‌بندی متغیرها استفاده می‌کنند.

اگرچه آزمون کولموگروف-اسمیرنوف عدم نرمال بودن داده‌ها را نشان داد، اما با عنایت به حجم نمونه‌ی بزرگ ($n = 292$) و استناد به قضیه حد مرکزی، از آزمون پارامتریک تی تک‌نمونه‌ای برای مقایسه میانگین‌ها با مقدار متوسط استفاده گردید (فیلد^۱، ۲۰۱۸). عدد ۳ به عنوان میانگین فرضی (مقدار متوسط طیف) در آزمون تی تک‌نمونه‌ای در نظر گرفته شد. این عدد بیانگر گزینه "نظری ندارم" در طیف پنج گزینه‌ای لیکرت (از ۱ = خیلی کم تا ۵ = خیلی زیاد) می‌باشد و به عنوان نقطه برش (حد وسط طیف) برای قضاوت در مورد معناداری نظرات پاسخ‌دهندگان نسبت به هر یک از موانع در نظر گرفته شده است.

همچنین جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها، از نرم‌افزار آموس نسخه ۲۴ و اسپس اس اس^۲ نسخه ۲۶ استفاده گردید.

یافته‌ها

اطلاعات جمعیت‌شناختی نمونه آماری پژوهش، در جدول ۲ قابل مشاهده می‌باشد.

جدول ۲. توصیف نمونه آماری پژوهش

بخش	ردیف	متغیر	سن	فراوانی	درصد فراوانی
خیرین و واقفان	۱	جنسیت	زن	۴۴	۳۸
			مرد	۷۲	۶۲
بالفعل	۲	سن	بین ۳۰ تا ۴۰ سال	۲۵	۲۱
			بین ۴۱ تا ۵۰ سال	۳۶	۳۱
			بین ۵۱ تا ۶۰ سال	۳۲	۲۸
			بالتر از ۶۰ سال	۲۳	۲۰
	۳	سابقه حضور در فعالیت‌های خیریه	کمتر از ۱۰ سال	۳۰	۲۶
			بین ۱۱ تا ۲۰ سال	۴۷	۴۰
			بیشتر از ۲۰ سال	۳۹	۳۴

1. Field

2. SPSS

تعداد کل					
۱۰۰	۱۱۶	سن	متغیر	ردیف	بخش
درصد فراوانی	فراوانی				
۳۰	۲۸	زن	جنسیت	۱	اعضای هیات علمی
۷۰	۶۴	مرد			
۲۰	۱۹	کمتر از ۱۰ سال	سابقه تدریس	۲	مدیریت ورزشی، جامعه‌شناسی
۴۶	۴۲	بین ۱۰ تا ۲۰ سال			
۳۴	۳۱	بیشتر از ۲۰ سال			
۱۸	۱۷	بین ۳۰ تا ۴۰ سال	سن	۳	و علوم اسلامی
۳۶	۳۳	بین ۴۰ تا ۵۰ سال			
۳۲	۲۹	بین ۵۰ تا ۶۰ سال			
۱۴	۱۳	بالتر از ۶۰ سال			
۳۳	۳۰	مدیریت ورزشی	رشته تخصصی	۴	
۳۴	۳۲	جامعه‌شناسی			
۳۳	۳۰	علوم اسلامی			
۱۰۰	۹۲	تعداد کل			
۱۰۰	۱۱۶	سن	متغیر	ردیف	بخش
درصد فراوانی	فراوانی				
۴۰	۳۴	زن	جنسیت	۱	مدیران و کارشناسان
۶۰	۵۰	مرد			
۰۹	۸	دکتری	میزان تحصیلات	۲	اداره‌های ورزش و جوانان و حج و اوقاف
۳۲	۲۷	کارشناسی ارشد			
۵۹	۴۹	کارشناسی			
۱۹	۱۶	بین ۳۰ تا ۴۰ سال	سن	۳	
۳۰	۲۵	بین ۴۰ تا ۵۰ سال			
۳۸	۳۲	بین ۵۰ تا ۶۰ سال			
۱۳	۱۱	بالتر از ۶۰ سال			
۱۰۰	۸۴	تعداد کل			

در خصوص عوامل بازدارنده در مشارکت پایدار خیرین ورزشکار با تأکید بر ورزش بانوان از نظرات ۱۲ تن از اساتید هیات علمی مدیریت ورزشی، جامعه‌شناسی و علوم اسلامی استفاده گردید که خروجی این بخش پس از ۳ مرحله ارجاع پرسشنامه‌ها، ۲۴ گویه در قالب ۵ مانع

مدیریتی (۵ گویه)، فرهنگی-اعتقادی (۵ گویه)، اطلاعاتی (۵ گویه)، قانونی (۵ گویه) و اقتصادی (۴ گویه) بود که موانع و گویه‌های مربوطه در جدول ۳ قابل ملاحظه می‌باشد.

جدول ۳. عوامل بازدارنده در مشارکت پایدار خیرین ورزشکار با تأکید بر ورزش بانوان

عوامل بازدارنده	گویه‌ها
مدیریت و برنامه‌ریزی	نبود نگرش راهبردی و آینده‌نگر در برنامه‌ریزی برای توسعه زیرساخت‌های ورزشی بانوان توسط خیرین
توسعه ورزش بانوان	عدم انسجام و هماهنگی لازم میان نهادهای دولتی، بخش خصوصی و خیرین در برنامه‌های توسعه شهری و احداث اماکن ورزشی ویژه بانوان
	کمبود مدیران دغدغه‌مند و دارای انگیزه کافی برای به‌کارگیری ظرفیت خیرین در توسعه ورزش بانوان
	متوقف شدن طرح‌های حمایتی خیرین به دلیل تغییرات پی‌درپی مدیریتی ناآگاهی مدیران از قابلیت‌ها و ظرفیت‌های موجود در زمینه وقف و امور خیریه در توسعه فضاهای ورزشی
باورها، ارزش‌ها و نگرش‌های فرهنگی و مذهبی	فقدان الگوهای مناسب و الهام‌بخش در زمینه خیریه ورزشی
	ضعف نگرش عمومی جامعه نسبت به اهمیت و جایگاه ورزش بانوان
	کم‌توجهی به پاداش‌های معنوی سرمایه‌گذاری در حوزه ورزش در مقایسه با سایر حوزه‌های خیریه
	نبود پیشینه فرهنگی قوی در زمینه وقف و فعالیت‌های خیرخواهانه در ساخت اماکن ورزشی
	دیدگاه نه‌چندان مثبت برخی خیرین نسبت به ورزش، ناشی از برداشت‌های فرهنگی یا نگرانی‌های اخلاقی موجود در برخی اماکن ورزشی
آگاهی‌رسانی، اطلاع‌رسانی و جریان تبادل دانش	ضعف در برگزاری برنامه‌های علمی، آموزشی و رویدادهای تخصصی در حوزه وقف و امور خیریه ورزشی
	کمبود فعالیت‌های رسانه‌ای پایدار برای ترویج فرهنگ وقف در ورزش، به‌ویژه در بخش بانوان
	نبود اطلاع‌رسانی کافی از سوی مدیران مرتبط درباره مزایا و ظرفیت‌های وقف در توسعه ورزش بانوان
	اطلاع‌رسانی ناکافی درباره آثار مثبت وقف در حوزه سلامت جسمی و روانی از طریق ورزش
	نبود تبلیغات هدفمند و سازمان‌یافته توسط نهادهای مسئول برای معرفی ظرفیت‌های خیریه ورزشی در سطح جامعه

عوامل بازدارنده	گویه‌ها
قوانین، مقررات و چارچوب‌های حقوقی حاکم بر حوزه ورزش	فقدان مشوق‌ها و تسهیلات قانونی برای سرمایه‌گذاری خیرین در احداث اماکن ورزشی بانوان
	وجود محدودیت‌ها و موانع قانونی در زمینه ساخت‌وساز اماکن ورزشی توسط خیرین
	عدم شفافیت در قوانین مرتبط با وقف و سرمایه‌گذاری در توسعه اماکن ورزشی
	نبود چارچوب‌های الزام‌آور قانونی جهت حمایت دولت از خیرین ورزشکار
	ضعف در هماهنگی حقوقی میان بخش‌های دولتی، خصوصی و خیریه در توسعه زیرساخت‌های شهری و ورزشی.
شرایط مالی، هزینه‌ها و محدودیت‌های اقتصادی	افزایش چشمگیر قیمت زمین در مناطق شهری و ورزشی
	بالا بودن هزینه‌های جاری و نگهداری اماکن ورزشی
	گران‌ی تجهیزات و امکانات ورزشی موردنیاز برای توسعه ورزش بانوان
	نبود حمایت‌های مالی ویژه و مشوق‌های دولتی برای پشتیبانی از خیرین فعال در ساخت و تجهیز اماکن ورزشی

در ادامه از تحلیل عاملی تأییدی برای تأیید روایی سازه پرسشنامه استفاده شد. بدین منظور از نرم‌افزار آموس استفاده گردید که در ادامه نتایج حاصل از تحلیل داده‌ها ارائه می‌گردد. جدول ۴ بیانگر نتایج آزمون بارتلت برای عوامل بازدارنده در مشارکت پایدار خیرین ورزشکار با تأکید بر ورزش بانوان می‌باشد. شاخص KMO و آزمون بارتلت به‌عنوان پیش‌نیازهای اجرای تحلیل عاملی تأییدی گزارش شده‌اند.

جدول ۴. شاخص KMO و آزمون بارتلت پیرامون عوامل بازدارنده در مشارکت پایدار خیرین ورزشکار با تأکید بر ورزش بانوان

شاخص کایزر- مایر- اولکین به منظور کفایت نمونه-گیری	۰/۹۰۰
آزمون بارتلت	شاخص خی دو
	۴۴۳۷/۸۹
	درجه آزادی
	۲۷۶
	سطح معناداری
	۰/۰۰۱

با توجه به مقدار شاخص ارائه شده در جدول ۴ برای عوامل بازدارنده در مشارکت پایدار خیرین ورزشکار با تأکید بر ورزش بانوان، تعداد نمونه برای تحلیل عاملی در این بخش کافی و مورد تأیید قرار می‌گیرد. مبنای تأیید کفایت نمونه‌برداری، شاخص KMO برابر با ۰/۹۰۰

است که در محدوده‌ی عالی (بالتر از ۰/۸۰) قرار دارد و نشان‌دهنده مناسب بودن داده‌ها برای تحلیل عاملی می‌باشد (هیر^۱ و همکاران، ۲۰۱۹).

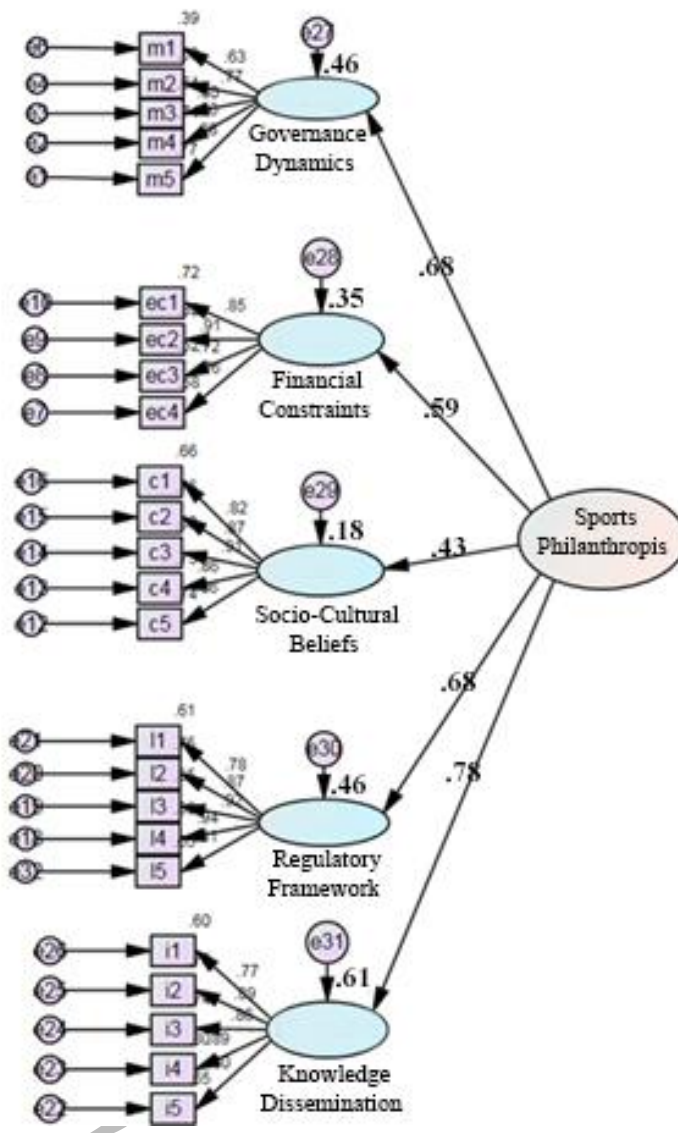
شاخص‌های مرتبط با برازش مدل در رابطه با عوامل بازدارنده در مشارکت پایدار خیرین ورزشیاری با تأکید بر ورزش بانوان در جدول ۵ قابل ملاحظه می‌باشد.

جدول ۵. شاخص‌های مرتبط با برازش مدل عوامل بازدارنده در مشارکت پایدار خیرین ورزشیاری با تأکید بر

ورزش بانوان

شاخص	نماد	محدوده قابل قبول	مقدار به دست آمده
نسبت مجذور کای به درجه آزادی	X2/DF	کوچکتر از ۳	۱/۹۲۴
شاخص برازش تطبیقی	CFI	بیشتر از ۰/۹	۰/۹۴۴
شاخص توکر-لویس	TLI	بیشتر از ۰/۹	۰/۹۳۲
شاخص برازش فزاینده	IFI	بیشتر از ۰/۹	۰/۹۴۵
شاخص برازش مقتصد هنجار شده	PNFI	بیشتر از ۰/۵	۰/۷۳۴
ریشه دوم برآورد واریانس خطای تقریب	RMSEA	کمتر از ۰/۰۸	۰/۰۶۶
شاخص برازش تطبیقی مقتصد	PCFI	بیشتر از ۰/۵	۰/۷۷۷

همان‌طور که در جدول ۵ ملاحظه می‌شود، شاخص‌های برازش مدل در دامنه قابل قبول قرار دارند و به عبارتی بین داده‌های جمع‌آوری شده و مدل نظری پژوهش همخوانی وجود دارد. مدل تحلیل عاملی مرتبه دوم عوامل بازدارنده در مشارکت پایدار خیرین ورزشیاری با تأکید بر ورزش بانوان در شکل ۱ قابل مشاهده می‌باشد.

شکل ۱. مدل تحلیل عاملی تاییدی مرتبه دوم در حالت استاندارد

جدول ۶ بیانگر نتایج آزمون تی تک نمونه‌ای برای مقایسه میانگین داده‌های حاصل از نظرات مجموع پاسخگویان در مورد عوامل بازدارنده در مشارکت پایدار خیرین ورزشکار با تأکید بر ورزش بانوان با مقدار متوسط است.

جدول ۶. نتایج آزمون تی تک نمونه‌ای

عوامل بازدارنده	میانگین	t	df	Sig
مدیریت و برنامه‌ریزی توسعه ورزش بانوان	۳/۴۲۰	۱۶/۵۰	۲۹۱	۰/۰۰۱
شرایط مالی، هزینه‌ها و محدودیت‌های اقتصادی	۳/۱۱۱	۶/۴۸	۲۹۱	۰/۰۰۱
باورها، ارزش‌ها و نگرش‌های فرهنگی و مذهبی	۳/۲۴۱	۱۰/۱۲	۲۹۱	۰/۰۰۱
قوانین، مقررات و چارچوب‌های حقوقی حاکم بر حوزه ورزش	۳/۲۳۵	۹/۲۶	۲۹۱	۰/۰۰۱
آگاهی‌رسانی، اطلاع‌رسانی و جریان تبادل دانش	۳/۶۲۱	۲۲/۶۸	۲۹۱	۰/۰۰۱

بر اساس نتایج حاصل از جدول ۶، میانگین نظرات پاسخگویان در رابطه با کلیه موانع به طور معناداری بالاتر از ۳ می‌باشد ($p < ۰/۰۰۱$). بنابراین هر ۵ مانع در اولویت‌بندی مدنظر قرار گرفت.

جدول ۷ بیان‌گر نتایج اولویت‌بندی عوامل بازدارنده در مشارکت پایدار خیرین ورزشکار با تأکید بر ورزش بانوان با استفاده از آزمون فریدمن می‌باشد.

جدول ۷. نتایج آزمون فریدمن

عوامل بازدارنده	میانگین رتبه	رتبه	Sig.	df	X ²
مدیریت و برنامه‌ریزی توسعه ورزش بانوان	۲/۷۷۸	۲	۰/۰۰۱	۴	۱۳۴/۳۳
شرایط مالی، هزینه‌ها و محدودیت‌های اقتصادی	۲/۳۹۰	۵			

عوامل بازدارنده	میانگین رتبه	رتبه	Sig.	df	X ²
باورها، ارزش‌ها و نگرش‌های فرهنگی و مذهبی	۲/۵۵۶	۳			
قوانین، مقررات و چارچوب‌های حقوقی حاکم بر حوزه ورزش	۲/۵۰۶	۴			
آگاهی‌رسانی، اطلاع‌رسانی و جریان تبادل دانش	۲/۹۸۹	۱			

با توجه به نتایج جدول ۷، مانع اطلاعاتی به عنوان مهم‌ترین عامل بازدارنده در مشارکت پایدار خیرین ورزشکار با تأکید بر ورزش بانوان محسوب می‌گردد و پس از آن به ترتیب موانع مدیریتی، فرهنگی، قانونی و اقتصادی قرار دارند.

جدول ۸، شاخص‌های روایی همگرا و پایایی ترکیبی سازه‌ها را نشان می‌دهد.

جدول ۸. شاخص‌های روایی همگرا و پایایی ترکیبی سازه‌ها

عامل	تعداد گویه	محدوده بارهای عاملی	AVE	CR	آلفای کرونباخ
مدیریت و برنامه‌ریزی توسعه ورزش بانوان	۵	۰/۸۵ - ۰/۷۲	۰/۶۳	۰/۸۹	۰/۸۸۱
باورها، ارزش‌ها و نگرش‌های فرهنگی و مذهبی	۵	۰/۸۱ - ۰/۶۸	۰/۵۹	۰/۸۶	۰/۸۲۰
آگاهی‌رسانی، اطلاع‌رسانی و جریان تبادل دانش	۵	۰/۸۹ - ۰/۷۵	۰/۶۷	۰/۹۳	۰/۹۳۲
قوانین، مقررات و چارچوب‌های حقوقی	۵	۰/۸۳ - ۰/۷۰	۰/۶۱	۰/۸۷	۰/۸۳۵
شرایط مالی، هزینه‌ها و محدودیت‌های اقتصادی	۴	۰/۸۲ - ۰/۶۹	۰/۶۰	۰/۸۴	۰/۸۱۱

تمامی بارهای عاملی در سطح $p < ۰/۰۰۱$ معنادار هستند. مقادیر AVE بالاتر از ۰/۵۰ و مقادیر CR بالاتر از ۰/۷۰ نشان‌دهنده روایی همگرا و پایایی ترکیبی مطلوب است.

روایی واگرا با استفاده از معیار فورنل-لارکر^۱ بررسی شد. نتایج نشان داد که جذر AVE هر سازه (که در قطر ماتریس همبستگی قرار می گیرد) از همبستگی آن سازه با سایر سازه ها بیشتر است. به عنوان نمونه، جذر AVE عامل آگاهی رسانی (۰/۸۲) از همبستگی آن با عامل مدیریتی (۰/۶۴) و سایر عوامل (۰/۵۹ تا ۰/۶۸) بیشتر بود. این یافته حاکی از روایی واگرایی قابل قبول ابزار اندازه گیری است.

بحث و نتیجه گیری

نوآوری پژوهش حاضر در دو جنبه خلاصه می شود: اول، این نخستین تحقیق کمی در ایران است که به طور نظام مند پنج عامل بازدارنده مشارکت خیرین در ورزش بانوان را شناسایی و اولویت بندی کرده است. دوم، برخلاف مطالعات پیشین که عمدتاً بر موانع اقتصادی تمرکز داشتند (کردلو و همکاران، ۱۴۰۴؛ پورسلطانی زرنندی و سعیدی، ۱۴۰۳)، یافته های پژوهش حاضر نشان داد عامل اطلاع رسانی و تبادل دانش مهم ترین مانع است. اگرچه برخی مطالعات پیشین (مانند حیدری و همکاران، ۱۴۰۴) به نقش اطلاع رسانی اشاره کرده اند، اما هیچ یک آن را به عنوان مهم ترین و اولویت دارترین مانع معرفی نکرده و رتبه بندی کمی از عوامل ارائه نداده اند.

یافته های پژوهش حاضر نشان می دهد که مجموعه ای چندوجهی از عوامل بازدارنده شامل عامل بازدارنده مدیریت و برنامه ریزی توسعه ورزش بانوان، عامل بازدارنده باورها، ارزش ها و نگرش های فرهنگی و مذهبی، عامل بازدارنده آگاهی رسانی، اطلاع رسانی و جریان تبادل دانش، عامل بازدارنده قوانین، مقررات و چارچوب های حقوقی حاکم بر حوزه ورزش و عامل بازدارنده شرایط مالی، هزینه ها و محدودیت های اقتصادی، به عنوان موانعی اساسی در مسیر مشارکت پایدار خیرین ورزشکار در حوزه ورزش بانوان عمل می کنند. بر اساس تحلیل ها و اولویت بندی انجام شده، عامل بازدارنده آگاهی رسانی، اطلاع رسانی و جریان تبادل دانش بیشترین اهمیت و اثرگذاری را داشته است. این نتایج نشان می دهد که نبود نظام ارتباطی کارآمد و اطلاع رسانی هدفمند می تواند حتی بیش از موانع مالی و قانونی، مانع شکل گیری مشارکت پایدار خیرین در ورزش بانوان شود. دلیل اینکه عامل اطلاعاتی مهم ترین مانع شناسایی شد، می تواند به نبود اعتماد نهادی و ضعف شفافیت در نظام ورزشی ایران بازگردد. در غیاب اطلاعات شفاف، خیرین نمی توانند بازخورد اجتماعی اثرگذاری

1. Fornell-Larcker

خود را مشاهده کنند و این امر انگیزه‌ی آنان را کاهش می‌دهد. همچنین نبود نظام داده‌محور در معرفی پروژه‌ها، باعث می‌شود خیرین فرصت‌های سرمایه‌گذاری اجتماعی را به‌درستی تشخیص ندهند. همچنین یافته‌ها نشان می‌دهد که تعامل ضعیف میان ساختارهای نهادی، فرهنگی و ارتباطی، زنجیره ارتباطی میان خیرین، مدیران و نهادهای ورزشی را تضعیف کرده و از ایجاد یک نظام حمایتی منسجم و اثربخش جلوگیری می‌کند.

این یافته‌ها از دو جهت حائز اهمیت هستند. نخست، نشان می‌دهد که در حوزه ورزش بانوان، صرفاً تأمین منابع مالی کافی نیست و ضعف‌های سیستمی در اطلاع‌رسانی می‌تواند اثربخشی سرمایه‌گذاری‌های خیرخواهانه را خنثی کند. دوم، این اولویت‌بندی به مدیران ورزشی کمک می‌کند منابع محدود خود را ابتدا بر رفع موانع اطلاعاتی متمرکز کنند، نه صرفاً هزینه‌های اقتصادی.

در حوزه اطلاعاتی، ضعف در برگزاری رویدادهای آموزشی، کمبود برنامه‌های رسانه‌ای پایدار، نبود اطلاع‌رسانی دقیق درباره منافع وقف در ورزش و عدم تبلیغات هدفمند از مهم‌ترین موانع شناسایی شده بود. یافته‌ها نشان می‌دهد که نبود جریان منسجم تبادل دانش باعث می‌شود خیرین شناخت کافی از ظرفیت‌ها و آثار اجتماعی ورزش بانوان نداشته باشند. اطلاع‌رسانی ضعیف نه تنها آگاهی را کاهش می‌دهد بلکه مانع شکل‌گیری انگیزه‌های معنوی می‌شود. همچنین فقدان نظام داده‌محور در شناسایی خیرین بالقوه و نیازهای واقعی ورزش بانوان سبب شده است تصمیم‌گیری‌ها بیشتر مبتنی بر سلیقه و تجربه فردی باشد تا شواهد عینی. بهره‌گیری از ابزارهای نوین ارتباطی و رسانه‌های دیجیتال می‌تواند به شکل پایداری این خلأ ارتباطی را جبران کند. یافته‌های این بخش از پژوهش با نتایج فیستر^۱ (۲۰۲۴) که بر اهمیت مسئولیت اجتماعی، آگاهی‌رسانی و ارتباطات پایدار در مدیریت ورزش تأکید داشت، هم‌راستا است. همچنین یافته‌های حیدری و همکاران (۱۴۰۴) با نتایج این بخش از پژوهش همسو است. این یافته نشان می‌دهد که خیرین حتی پیش از تصمیم‌گیری مالی، نیازمند شفافیت و دانش کافی هستند؛ فقدان آن اعتماد را سلب می‌کند. یک راهکار عملی برای این بعد، ایجاد سامانه ملی شفاف برای معرفی پروژه‌ها و پورتال بازخورد اثرگذاری است.

یافته‌ها نشان داد که نبود نگرش راهبردی در توسعه زیرساخت‌های ورزشی بانوان، عدم هماهنگی میان بخش‌های دولتی، خصوصی و خیرین، کمبود مدیران دغدغه‌مند، ناپایداری

طرح‌های حمایتی به دلیل تغییرات مدیریتی و فقدان آگاهی مدیران از ظرفیت‌های وقف، از جمله مهم‌ترین موانع مدیریتی هستند. این یافته‌ها بر نیاز به مدیریت یکپارچه، ثبات سازمانی و برنامه‌ریزی بلندمدت در حوزه ورزش بانوان تأکید دارد. از سوی دیگر، ضعف در نظام ارزیابی عملکرد مدیران و نبود شاخص‌های مشخص برای سنجش میزان جذب خیرین نیز موجب شده است تا این حوزه از مسیر توسعه پایدار خود فاصله بگیرد. به نظر می‌رسد فقدان رویکرد سیستمی و استمرار مدیریتی باعث شده است ظرفیت‌های خیریه در حد بالقوه باقی بمانند و در عمل به مشارکت پایدار تبدیل نشوند. یافته‌های این بخش از پژوهش با نتایج راسخ و همکاران (۱۴۰۳) در خصوص تأثیر بستر محیطی و ساختارهای مدیریتی بر جذب و نگهداشت خیرین در ورزش بانوان هم‌راستا است. این یافته با نتایج کردلو و همکاران (۱۴۰۴) نیز تأیید می‌شود. بنابراین، ثبات مدیریتی و وجود مدیران آگاه از ظرفیت‌های خیریه، پیش‌شرطی ضروری برای مشارکت پایدار است. یک راهکار عملی برای این بعد، تدوین برنامه استراتژیک با ثبات مدیریتی و آموزش مدیران ورزشی در زمینه جلب و نگهداشت خیرین است.

در بعد فرهنگی-اعتقادی، کمبود الگوهای مثبت و الهام‌بخش در زمینه خیریه ورزشی، ضعف نگرش اجتماعی نسبت به ورزش بانوان، کم‌توجهی به ارزش معنوی سرمایه‌گذاری در ورزش، و وجود برداشت‌های منفی فرهنگی یا اخلاقی در برخی فضاهای ورزشی از عوامل کلیدی بازدارنده شناسایی شدند. این یافته‌ها نشان می‌دهد که زمینه‌های ارزشی و نگرشی جامعه تأثیر مستقیم بر تصمیم‌گیری برای ورود به حوزه ورزش بانوان دارد و بدون اصلاح فرهنگی، سایر راهکارها اثربخشی محدودی خواهند داشت. از سوی دیگر، نبود گفتمان عمومی پیرامون «ورزش به عنوان امری ارزشی و اخلاقی» سبب شده است مشارکت در این عرصه کمتر با کنش‌های معنوی پیوند بخورد. توسعه روایت‌های مثبت از نقش زنان ورزشکار و معرفی نمونه‌های موفق خیرین می‌تواند در تغییر این فضا مؤثر باشد. یافته‌های این بخش با نتایج آنتونوویچ^۱ و همکاران (۲۰۲۴) که بر اهمیت نقش نگرش‌های فرهنگی و اجتماعی در ارتقای جایگاه ورزش زنان تأکید داشتند، هم‌جهت است. این یافته همچنین با نتایج سلیمی و همکاران (۱۴۰۱) که موانع فرهنگی مشارکت زنان در ورزش را شناسایی کردند، همسو است؛ اما فراتر از آن نشان می‌دهد که همین موانع فرهنگی مستقیماً بر انگیزه خیرین نیز اثر می‌گذارد. این بدان معناست که تا زمانی که نگرش عمومی نسبت به ورزش

بانوان اصلاح نشود، حتی مشوق‌های مالی نیز کارساز نخواهد بود. یک راهکار عملی برای این بعد، طراحی کمپین‌های رسانه‌ای با معرفی الگوهای موفق خیرین زن و اصلاح نگرش عمومی نسبت به ورزش بانوان است.

در بعد قانونی، فقدان مشوق‌ها و تسهیلات حقوقی، ابهام در قوانین وقف و سرمایه‌گذاری، و نبود هماهنگی حقوقی میان بخش‌های دولتی، خصوصی و خیرین، از موانع اساسی محسوب می‌شوند. وجود خلأهای قانونی، انگیزه ورود خیرین را کاهش می‌دهد و احتمال ریسک مالی و اداری را بالا می‌برد. از سوی دیگر، طولانی بودن فرآیندهای اداری و نبود حمایت‌های حقوقی لازم، مانع شکل‌گیری قراردادهای پایدار میان خیرین و نهادهای ورزشی می‌شود. تجربه سایر کشورها نشان می‌دهد که تدوین قوانین تسهیل‌گر و شفاف می‌تواند نقش تعیین‌کننده‌ای در جلب اعتماد خیرین داشته باشد. یافته‌های این بخش با نتایج کردلو و همکاران (۱۴۰۴) در خصوص تأثیر ضعف قوانین و سیاست‌های حمایتی بر استفاده از ظرفیت خیرین در توسعه زیرساخت‌های ورزشی هم‌جهت است. به طور مشابه، مصلحی و لباف (۱۴۰۳) نتایج همسانی با این بخش از یافته‌ها گزارش کرده‌اند. از این رو، شفاف‌سازی قوانین و ایجاد مشوق‌های حقوقی می‌تواند ریسک ادراک‌شده توسط خیرین را کاهش دهد. یک راهکار عملی برای این بعد، اصلاح قوانین وقف و سرمایه‌گذاری و ارائه مشوق‌های مالیاتی ویژه خیرین ورزشکار است.

در بعد اقتصادی، بالا بودن قیمت زمین، هزینه‌های نگهداری اماکن ورزشی، گرانی تجهیزات و فقدان حمایت‌های مالی ویژه دولت از عوامل اصلی بازدارنده محسوب می‌شوند. هرچند این بعد در رتبه پایین‌تری قرار گرفت، اما از نظر عملی بیشترین تأثیر را بر تصمیم‌گیری خیرین دارد؛ زیرا افزایش هزینه‌ها مانع از تحقق نیت خیرخواهانه در عمل می‌شود. همچنین بی‌ثباتی اقتصادی و نبود حمایت‌های بیمه‌ای یا مالیاتی موجب شده است خیرین نتوانند چشم‌اندازی بلندمدت برای مشارکت خود متصور شوند. ایجاد صندوق‌های خیری ورزشی و الگوهای نوین تأمین مالی جمعی می‌تواند ابزار پایداری برای مقابله با این محدودیت‌ها باشد. یافته‌های این بخش با نتایج پورسلطانی زرنندی و سعیدی (۱۴۰۳) در زمینه شناسایی ظرفیت خیرین و تأثیر شرایط اقتصادی بر مشارکت آنان در ورزش، هم‌راستا است. علاوه بر این، مطالعه اوه و همکاران (۲۰۲۳) نشان داد که خیرین ورزشی زمانی مشارکت می‌کنند که بازخورد اجتماعی اثرگذاری خود را ببینند. یافته‌های پژوهش حاضر این موضوع را تکمیل

می‌کند که هزینه‌های بالا می‌تواند این بازخورد را با تأخیر مواجه کند. هرچند این عامل در رتبه آخر قرار گرفت، اما در عمل می‌تواند اجرای نیت خیرخواهانه را با مانع مواجه کند. یک راهکار عملی برای این بعد، تشکیل صندوق‌های خیری ورزشی و الگوهای نوین تأمین مالی جمعی با مشارکت عمومی-خصوصی است.

در مجموع، نتایج پژوهش نشان می‌دهد که موانع اطلاعاتی و مدیریتی بیشترین نقش را در بازدارندگی مشارکت خیرین ورزشکار دارند. بنابراین، بهبود نظام اطلاع‌رسانی، افزایش شفافیت مدیریتی و اصلاح نگرش‌های فرهنگی می‌تواند گام‌های مؤثر و پایداری برای افزایش اعتماد و انگیزه خیرین باشد.

از نظر سهم نظری، این پژوهش نظریه رفتار برنامه‌ریزی‌شده (آجزن، ۱۹۹۱) را در بافت ورزش بانوان بسط می‌دهد. این نظریه بر نگرش، هنجارهای ذهنی و کنترل ادراک شده تأکید دارد، اما یافته‌های پژوهش حاضر نشان می‌دهد که در زمینه خیریه ورزشی، دسترسی به اطلاعات شفاف و قابل اعتماد به اندازه این سه مؤلفه تعیین‌کننده است. از نظر تمایز با پیشینه، در حالی که جنسن و اسمیت (۲۰۲۴) در بافت غربی نشان دادند حامیان مالی تمایل یکسانی برای حمایت از ورزش زنان و مردان دارند، پژوهش حاضر در بافت فرهنگی ایران نشان می‌دهد که این تمایل به شدت مشروط به وجود نظام اطلاع‌رسانی شفاف و اصلاح نگرش‌های فرهنگی است. بنابراین، سهم اصلی پژوهش حاضر فراتر از تأیید یافته‌های پیشین، در اولویت‌بندی کمی و شفاف‌سازی نقش محوری عامل اطلاعاتی در بافت فرهنگی ورزش بانوان ایران است. این پژوهش نشان می‌دهد که در غیاب نظام اطلاع‌رسانی کارآمد، حتی رفع موانع اقتصادی و قانونی نیز نمی‌تواند به تنهایی مشارکت پایداری را تضمین کند. همچنین، برخلاف پژوهش‌های پیشین که عمدتاً بر موانع اقتصادی متمرکز بودند، این مطالعه با رویکردی جامع‌نگر، تعامل پنج‌گانه موانع اطلاعاتی، مدیریتی، فرهنگی، قانونی و اقتصادی را آشکار ساخته و نشان می‌دهد که اولویت‌بندی علمی این موانع می‌تواند مسیر سیاست‌گذاری را برای مدیران ورزشی هموارتر سازد.

بر این اساس، پیشنهاد می‌شود:

۱. ایجاد سامانه ملی شفاف معرفی پروژه‌های ورزشی بانوان با قابلیت نمایش پیشرفت فیزیکی و مالی پروژه‌ها، بازخورد اثرگذاری و امکان رصد لحظه‌ای توسط خیرین (مشابه سامانه‌های شفافیت در حوزه سلامت و آموزش)؛

۲. تدوین بسته تشویقات مالیاتی پلکانی متناسب با میزان مشارکت خیرین در ورزش بانوان (معافیت‌های مالیاتی، تخفیف در عوارض شهرداری برای ساخت اماکن ورزشی و اختصاص زمین با کاربری ورزشی به خیرین)؛
۳. راه‌اندازی کمپین‌های رسانه‌ای سراسری با محوریت "ورزش بانوان، سرمایه اجتماعی" با معرفی الگوهای موفق خیرین زن و پخش از شبکه‌های سراسری و استانی به صورت مستمر (حداقل ۶ ماه در سال)؛
۴. طراحی و اجرای دوره‌های آموزشی تخصصی "مدیریت تعامل با خیرین" برای مدیران کل و کارشناسان ارشد ادارات ورزش و جوانان (با رویکرد کارگاه‌های عملی و حضور خیرین موفق به عنوان مدرس)؛
۵. تشکیل کارگروه ویژه خیرین ورزشیاری در استان اصفهان با حضور نمایندگان خیرین، مدیران ورزشی، متولیان وقف و اساتید دانشگاهی برای پیگیری مستمر موانع و ارائه راهکارهای اجرایی به صورت ماهانه.
- از محدودیت‌های پژوهش حاضر می‌توان به تمرکز آن بر عوامل بازدارنده بدون سنجش اثر متقابل عوامل تسهیل‌گر اشاره کرد؛ همچنین مدل تحقیق فاقد بررسی تأثیر ابزارهای نوین (رسانه دیجیتال و فناوری‌های مالی) بر جذب خیرین بوده است. بر این اساس پیشنهاد می‌شود پژوهش‌های آتی:
۱. نقش فناوری و شبکه‌های دیجیتال را در افزایش آگاهی و اعتماد خیرین در ورزش بانوان بررسی کنند؛
 ۲. اثر سیاست‌های تشویقی و معافیت‌های مالیاتی جدید را در قالب مدل‌های تجربی و تطبیقی بسنجند؛
 ۳. و با رویکرد میان‌رشته‌ای (مدیریت، جامعه‌شناسی و رسانه) ابعاد فرهنگی و ارتباطی جذب خیرین را عمیق‌تر تحلیل نمایند.

تعارض منافع

نویسندگان ضمن رعایت اخلاق نشر، نبود تعارض منافع و عدم حمایت مالی از هیچ مرکز دولتی و غیردولتی را اعلام می‌دارند.

سپاسگزاری

نویسندگان از کلیه شرکت کنندگان در این مطالعه، کمال تشکر و قدردانی را دارند.

ORCID

Mehdi Salimi

<http://orcid.org/0000-0003-4566-6490>

Amir Hossein Labbaf

<http://orcid.org/0000-0002-8353-7932>

References

- Alghamdi, A. Khalaf. H., & Aldossari, A. (2022). Healthy lifestyle, physical education, and sports for Saudi women. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 29(5), 505–520. <https://doi.org/10.1080/17408989.2022.2123465>
- Ansell, C., & Gash, A. (2008). Collaborative governance in theory and practice. *Journal of Public Administration Research and Theory*, 18(4), 543-571. <https://doi.org/10.1093/jopart/mum032>
- Antunovic, D., Lebel, K., Lough, N., Mumcu, C., Pegoraro, A., Soltis, K., & LaVoi, N. M. (2024). Advocacy in Women's Sport: Business Opportunity and/or Political Action?. In *Media, Women, and the Transformation of Sport* (pp. 108-130). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781003474791-9>
- Boubker, O. (2024). Does religion raise entrepreneurial intention and behavior of Muslim university students? An extension of Ajzen's theory of planned behavior (TPB). *The International Journal of Management Education*, 22(3), 101030. <https://doi.org/10.1016/j.ijme.2024.101030>
- Downward, P., & Muniz, C. (2025). The opportunities and challenges facing participation in different types of women's football in England. *Sport Management Review*, 28(3), 498–522. <https://doi.org/10.1080/14413523.2025.2467473>
- Emerson, K., Nabatchi, T., & Balogh, S. (2012). An integrative framework for collaborative governance. *Journal of Public Administration Research and Theory*, 22(1), 1-29. <https://doi.org/10.1093/jopart/mur011>
- Field, A. (2018). *Discovering Statistics Using IBM SPSS Statistics* (5th ed.). SAGE Publications. <https://www.scirp.org/reference/referencespapers?referenceid=3504991>
- Gemar, A. (2024). Sports following and social capital in the United States: Social networks and trust. *International Review for the Sociology of Sport*, 60(2), 231-250. <https://doi.org/10.1177/10126902241266064> (Original work published 2025)

- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2019). *Multivariate Data Analysis* (8th ed.). Cengage Learning. <https://search.library.wisc.edu/catalog/9914751636002121>
- Heidary, F., Bashiri, M. & Faraji, R. (2024). Factors affecting the presence of donors in the sports: with a synthesis research approach. *Sport Management Journal*, In Press. [In Persion] <https://doi.org/10.22059/jsm.2024.372761.3259>
- Hosseini, S. S. (2024). Strategies for Attracting and Retaining Financial Supporters and Sports Philanthropists in Women's Sports: A Case Study of Qazvin Province. *Training, Education, and Sustainable Development*, 2(2), 1-23. [In Persion] <https://journaltesd.com/index.php/tesd/article/view/178>
- Jensen, J.A., & Smith, D.K. (2024). Gender Equity in Sponsor Decision-Making: A Quantitative Investigation of Sponsor Retention for Women's Sport Sponsorship. *Sport Marketing Quarterly* 33(1), 16-31. <https://dx.doi.org/10.32731/smq.331.032024.02>
- Jia, X. (2025). Inequality and Social Class in Contemporary China: A Critical Review and Future Directions. *East Asia*, 42(2), 103-129. <https://doi.org/10.1007/s12140-024-09445-9>
- Jorm, A. (2025). Steps in Carrying out a Delphi Study. In: Using the Delphi Method to Establish Expert Consensus. *Advancing Methods for Interdisciplinarity in the Social Sciences. Palgrave Macmillan, Singapore*. https://doi.org/10.1007/978-981-96-8357-4_4
- Kordloo, H., Naghizadeh-Baghi, A., Nobakht, F. & Moharramzadeh, M. (2025). Identifying Barriers to Utilizing Donors' Capacity in Developing Sports Infrastructure in Iran. *Journal of New Studies in Sport Management*, 6(2), 1-15. [In Persion] <https://doi.org/10.22103/jnssm.2024.23046.1272>
- Kordloo, H., Naghizadeh-baghi, A., Nobakht, F. & Moharramzadeh, M. (2024). Developing a Model of Strategic Approaches for Utilizing Donors' Capacity in the Enhancement of National Sports Infrastructure. *Journal of Endowment & Charity Studies*, 2(2), 111-132. [In Persion] <https://doi.org/10.22108/ecs.2024.141365.1107>
- Moslehi, L. & Labbaf, A. H. (2024). Designing an Investment Attraction Model in Sports Projects. *Archives in Sport Management and Leadership*, 2(1), 1-13. [In Persion] <https://doi.org/10.22108/jhs.2023.136865.1009>
- Nguyen, T. T. U., Nguyen, P. V., Huynh, H. T. N., Vrontis, D., & Ahmed, Z. U. (2024). Identification of the determinants of public trust in e-government services and participation in social media based on good governance theory and the technology acceptance model. *Journal of Asia Business Studies*, 18(1), 44-61. <https://doi.org/10.1108/JABS-04-2023-0160>
- Oh, Y. S., Arthur-Banning, S. G., & Chiu, W. (2023). Philanthropic CSR Participation Intention among Sport Spectators and Fans within the Psychological Continuum Model. *Leisure Sciences*, 47(8), 2025–2047. <https://doi.org/10.1080/01490400.2023.2265346>

- Pfister, M. (2024). Exploring Social Responsibility in Sports Management: A Comprehensive Literature Review. *Journal of Knowledge Management Practice*, 24(2). <https://doi.org/10.62477/jkmp.v24i2.401>
- Posbergh, A., & Jette, S. (2024). Troubling dualisms: Understanding the creation and implementation of protective policies in elite women's sport. *International Review for the Sociology of Sport*, 60(1), 3-24. <https://doi.org/10.1177/10126902241259197> (Original work published 2025)
- Poursoltani Zarandi, H. & Saeedi, E. (2024). Identifying the capacity of donors in sports in Alborz province with the foundation's data analysis approach. *Strategic Studies on Youth and Sports*, 23(65), 587-614. [In Persion] <https://doi.org/10.22034/ssys.2023.2710.2958>
- Rasekh, N., Gasemi, H., Dastoom, S., Jafari, S. & Rahbari, S. (2024). Codification a Model of Attracting and Maintaining Sports Sponsors and Donors in the Field of Women's Sports in Tehran Province. *Journal of Sport Management and Development*, 13(3), 77-107. [In Persion] <https://doi.org/10.22124/jsmd.2022.22134.2695>
- Salimi, M., Mirhosseini, M. & Labbaf, A. H. (2025). The Application of Blockchain Technology in the Future of Iran's Sports Industry. *Journal of Sport Management and Development*, In Press. [In Persion] <https://doi.org/10.22124/jsmd.2025.30108.2968>
- Salimi, M., Moslehi, L., & Labbaf, A. H. (2021). Designing a model of cultural barriers for women's participation in leisure sports activities in sports recreation centers. *Journal of Strategic Sociological Studies in Sport*, 1(1), 1. [In Persion] <https://doi.org/10.30486/4S.2022.1949726.1004>